

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Бранка Загорца 2
Република Српска, БиХ
Тел: +387 (0) 51 / 211 286
Факс: +387 (0) 51 / 211 312
e-mail: revizija@gsg-rs.org

**Извјештај о обављеној ревизији финансијског извјештаја
Министарства управе и локалне самоуправе
за период 01.01.-31.12.2001. године**

Број:РВ002-02

Бања Лука, 15.05.2002. године

САДРЖАЈ

1	УВОД	1
2	ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ	1
3	НАЛАЗИ	2
3.1	Рачуноводствени систем и систем интерне контроле	2
3.2	Ставке које одређују биланс стања	3
3.3	Ставке које одређују биланс успјеха	4
3.4	Ставке које одређују биланс новчаних токова	5
4	ЗАКЉУЧЦИ	5
5	ПРЕПОРУКЕ	6

1 Увод

Министарство управе и локалне самоуправе (у даљем тексту Министарство) основано је и организовано у складу са одредбама Закона о министарствима (СЛ.ГЛ. РС бр. 3/97, 10/98 и 18/99), Закона о државној управи (СЛ.ГЛ. РС бр. 11/94) и Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Министарству. Министарство је организовано у три организационе јединице:

- Секретаријат Министарства,
- Ресор управе и
- Ресор локалне самоуправе

Сједиште Министарства и организационих јединица је у сједишту Владе РС у Бања Луци, са сједиштима самосталних стручних сарадника у главном републичком инспекторату у Бања Луци, Приједору, Добоју, Бијељини, Зворнику, Палама и Требињу.

Финансијско рачуноводствени послови Министарства су у надлежности Секретаријата Министарства. Министарство је у 2001-ој години своје пословање обављало преко рачуна број 562-099-00010712-77 отвореног код Развојне банке а.д. филијала Бања Лука.

За податке приказане у рачуноводству и финансијском извјештају одговорно је Министарство. Наша одговорност је да се на основу проведене ревизије изразимо мишљење о подацима приказаним у рачуноводству и у финансијском извјештају.

2 Предмет, циљ и обим ревизије

Ревизија је планирана и извршена на основу члана 14. Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске (СЛ.ГЛ. РС бр. 18/99). Ревизију смо планирали и извршили у складу са са ИНТОСАИ ревизијским стандардима Координационог одбора институција за ревизију Босне и Херцеговине (СЛ.ГЛ. РС бр. 20/01) и Стандардима ревизије Републике Српске. Ови стандарди нам налажу да планирамо и извршавамо ревизију на начин који нам омогућује да се у разумној мјери увјеримо да финансијски извјештаји који су предмет ревизије не садрже материјално значајне грешке.

Предмет ревизије је ревизија финансијског извјештаја о извршењу буџета у Министарству управе и локалне самоуправе. (буџетски раздио број 11)

Циљ ревизије је да се омогући ревизору да изрази мишљење о финансијским извјештајима који су предмет ревизије тј. да ли финансијски извјештаји у материјално значајном смислу реално и истинито приказују финансијско и имовинско стање Министарства, резултате пословања и новчане токове у обрачунском периоду.

Обим ревизије обухвата процјену организације и функционисања рачуноводственог система и система интерне контроле, утврђивање финансијског и имовинског стања, утврђивање резултата пословања кроз утврђивање остварених прихода и извршених расхода, утврђивање новчаних токова у обрачунском периоду, правилност обављања

финансијских трансакција и њихову документованост, примјену усвојених рачуноводствених стандарда и општеприхваћених рачуноводствених начела.

Ревизија је обављена уз примјену адекватних метода ревизије у времену од 04.03. до 22.03.2002 године.

Министар управе и локалне самоуправе је у складу са Законом о ревизији јавног сектора доставио примједбе на предложени извјештај о ревизији. Примједбе су разматране од стране главног ревизора и прихваћена је примједба која се односи на финансијске трансакције са ОДП Штампарија Требиње и у том дијелу је извршена модификација извјештаја ревизора у складу са Стандардом ревизије РС број 570 - Накнадни догађаји.

3 Налази

3.1 Рачуноводствени систем и систем интерне контроле

Рачуноводствени систем Министарства организован је на основу одредби Закона о рачуноводству, Закона о буџету уз примјену Контног оквира и аналитичког контног плана за правна лица кориснике прихода буџета. Ревизијом је утврђена непотпуна примјена општеприхваћених рачуноводствених стандарда и усвојених рачуноводствених начела, а последица су непостојања рачуноводствених политика на нивоу Министарства.

Министарство је у складу са одредбама Закона о буџету и Правилника о финансијском извјештавању и годишњем обрачуна буџета у обавези да сачини финансијски извјештај за 2001-у годину у форми годишњег обрачуна и да га до 28.02.2002 године достави Министарству финансија ради израде Извјештаја о извршењу буџета РС за 2001-у годину. **Ревизијом је утврђено да Министарство није сачинило финансијски извјештај за 2001-у годину.**

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Министарству утврђена је организациона структура Министарства, надлежности организационих јединица, опис послова и радних задатака извршилаца и број непосредних извршилаца. **Ревизијом је утврђено да у Министарству нису успостављене политике интерне контроле које регулишу правила, процедуре и поступке контроле у управљању, располагању, трошењу и контроли трошења буџетских средстава.** Услијед непостојања политика интерне контроле појављују се неусаглашеност рачуноводствених података и информација између Министарства финансија и Министарства управе и локалне самоуправе, непоуздани рачуноводствени подаци и информације за израду финансијског извјештаја, непостојање потпуних и поузданих података о сталним средствима, неправилности приликом пописа, процјењивања и приказивања сталних средстава, процедурални пропусти приликом набавке сталних средстава и сл.

Ревизија показује да постојећи начин управљања и кориштења компјутеризованог рачуноводственог информационог система није довољно добар да обезбједи поузданост, потпуност и сигурност података у бази података. Мишљење је да постоји значајна опасност да подаци буду изгубљени и оштећени као и да за њихово поновно генерисање може бити потребно доста времена.

Попис сталних средстава, потраживања и обавеза и новчаних средстава као облик надзора и унутрашње контроле није спроведен у складу са одредбама Закона о рачуноводству и Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем. Пописом у вриједносном смислу нису обухваћена сва стална средства којима располаже Министарство а углавном се ради о средствима набављеним у ранијим годинама и средствима примљених из донација. Стална средства која су обухваћена пописом процјењена су према непоузданим критеријима те се из тих разлога изражавају резерве према утврђеним вриједностима сталних средстава обухваћених пописом. Услијед наведених пропусти отежана је контрола над располагањем и руковањем, сталним средствима.

Пописом потраживања и обавеза нису правилно утврђена потраживања и обавезе и неусаглашене са стварним стањем потраживања и обавеза и стањем потраживања и обавеза приказаним у рачуноводству Министарства.

Препоруке из претходног ревизијског извјештаја су углавном отклоњене осим препорука које се односе на попис сталних средстава, потраживања и обавеза и финансијско извјештавање тј. сачињавање и објелодањивање финансијског извјештаја што је отежало планирани процес ревизије.

Министарство као буџетски корисник није сачинило финансијски извјештај за 2001-у годину те се није ни могла извршити ревизија финансијског извјештаја, ревизија је усмјерена на ревизију стања на рачуним главне књиге, ревизију усклађености и документованости финансијских трансакција.

3.2 Ставке које одређују биланс стања

Стање новчаних средстава на дан билансирања 31.12.2001 године је 5858,20 КМ и представља стање новчаних средстава у благајни Министарства. Новчаних средстава на рачуну Министарства дана 31.12.2001 године није било јер су средства у износу од 337.128,40 КМ усмјерена на јединствени рачун трезора и тиме угашен рачун Министарства.

Стална средства приказана су на рачунима главне књиге у вриједности од 176.770,66 КМ и исправка вриједности у износу од 10.839,40 КМ и неотписана вриједност сталних средстава у износу од 165.931,26 КМ. Вриједности сталних средстава утврђена је и приказана у рачуноводству на основу проведеног пописа. Пописом сталних средстава у вриједносном смислу нису обухваћена сва средства којима Министарство располаже, а средства која су пописом обухваћена процјењена су према непоузданим критеријима те сходно томе ни вриједности сталних средстава није правилно утврђена и приказана у рачуноводству. Вриједност извора средстава као коресподентна позиција вриједности сталних средстава није правилно утврђена.

У току обрачунског периода за набавку сталних средстава опрема утрошено је 34.904,50 КМ. Финансирање набавке опреме извршено је на терет буџетске позиције капитална улагања у опрему Владе РС (буџетски раздио бр. 4). **У процесу набавке опреме нису у потпуности испоштовани услови, правила и процедуре прописане одредбама Закона о поступку набавке роба услуга и уступању радова.**

На рачунима главне књиге приказане су обавезе у укупном износу од 372.454,96 КМ. Ревизијом су утврђене укупне обавезе у износу од 394.683,00 КМ и односе се на обавезе из 2000-те године у износу од 2.624,00 КМ и обавезе из 2001-е године у износу од 392.059,00 КМ.

3.3 Ставке које опредељују биланс успјеха

У рачуноводству Министарства приходи су приказани у износу од 1.095.082,00 КМ. Ревизијом су утврђени укупни приходи у износу од 3.785.947,45 КМ и односе се на:

- приходи од Буџета РС 3.684.492,45 КМ
- сопствени приходи 101.455,00 КМ

У рачуноводству Министарства расходи су приказани у износу од 1.083.063,08 КМ. Ревизијом су утврђени укупни расходи у износу од 3.798.892,68 КМ.

Буџетом РС за 2001 годину за плате у Министарству планирана су средства у износу од 284.100,00 КМ. У рачуноводству Министарства приказани су расходи у износу од 324.167,70 КМ. **Ревизијом су утврђени расходи у износу од 322.769,69 КМ односно расходи су за 38.655,69 КМ или за 14% већи у односу на планирана средства у Буџету РС.** Од укупно утврђених расхода за плате од 322.769,69 КМ исплаћене су плате у износу од 254.429,45 КМ, а обрачунате а неисплаћене плате су 68.341,24 КМ.

Буџетом РС за 2001-у годину за материјалне трошкове Министарства планирана су средства у износу од 990.000,00 КМ. У рачуноводству Министарства приказани су расходи у износу од 467.797,39 КМ. Од укупно утврђених расхода за материјалне трошкове од 467.797,39 КМ плаћени су расходи у износу од 459.913,39 КМ, а неплаћене односно пренијете обавезе у 2002-у години су 7.844,00 КМ.

Буџетом РС за 2001-у годину за помоћ буџетима неразвијених општина планирана су средства у износу од 2.500.000,00 КМ. У рачуноводству Министарства приказани су расходи у износу од 180.000,00 КМ. Ревизијом су утврђени расходи у износу од 2.295.000,00 КМ. Од укупно утврђених расхода за помоћ буџетима неразвијених општина плаћено је општинама 2.091.666,00 КМ а неплаћене односно пренијете обавезе према општинама у 2002-гу години су 203.334,00 КМ.

Буџетска средства за помоћ буџетима неразвијених општина одобравана су Одлукама Владе РС. **Ревизијом је утврђено да су буџетска средства за помоћ неразвијеним општинама одобравана и општинама које према Одлуци Народне Скупштине о степену неразвијености општина немају статус неразвијене или изразито неразвијене општине. Општинама које немају статус неразвијене или изразито неразвијене општине одобрена су буџетска средства у износу од 100.000,00 КМ и то:**

- Општини Челинац у износу од 50.000,00 КМ
- Општини Соколац у износу од 30.000,00 КМ
- Општини Вишеград у износу од 20.000,00 КМ

Буџетом РС за 2001-у годину за рад парламентарних странака планирана су средства у износу од 450.000,00 КМ. У рачуноводству Министарства приказани су расходи од 112.500,00 КМ. Ревизијом су утврђени расходи од 450.000,00 КМ. Од укупно утврђених расхода за рад парламентарних странака, парламентарним странкама додјељена су средства у износу од 337.500,00 КМ, а пренијете обавезе према политичким странкама у 2002-ој години су 112.500,00 КМ. Расподјела средстава парламентарним странкама извршена је према критеријима из Закона о финансирању политичких партија.

Буџетом РС за 2001-у годину за штампање административних такси планирана су средства у износу од 250.000,00 КМ. У рачуноводству Министарства нису приказани расходи за штампање административних такси док су ревизијом утврђени расходи од 224.765,60 КМ.

Средства за рад Дирекције за послове сукцесије бивше СФРЈ планирана су у Буџету РС за 2001-у годину у износу од 50.000,00 КМ. У рачуноводству Министарства нису приказани расходи за ове намјене. Ревизијом су утврђени расходи у износу од 38.564,00 КМ.

Финансирање расхода који се односе на помоћ буџетима неразвијених општина, рад парламентарних странака и штампање административних такси се одвијало директно са рачуна Буџета РС преносом средстава на рачуне општина, парламентарних странака и предузећа-добављача. Финансирање расхода на овај начин отежало је функционисање интерне контроле финансијских трансакција, а за последицу је имало неправилно приказивање расхода у рачуноводству Министарства и неусаглашеност рачуноводствених података и информација између Министарства финансија и Министарства управе и локалне самоуправе.

Услијед недослиједне и непотпуне примјене рачуноводствених начела и рачуноводствених стандарда са рачуноводственог аспекта није проведена у Министарству Одлука Владе РС о отпису дуга Министарства према Републичкој управи царина у износу од 110.000,00 КМ.

3.4 Ставке које опредјељују биланс новчаних токова

Из текућих прихода Буџета РС за 2001-у годину финансиране су створене и неизмирене обавезе Министарства из 2000-те године. Створене а неизмирене обавезе Министарства из 2000-те године су 541.492,00 КМ. Из текућих прихода Буџета РС за 2001 годину исплаћене су створене а неизмирене обавезе из 2000-те године у износу од 538.868,00 КМ, а у 2002-у годину преносе се обавезе из 2000-те године у износу од 2.624,00 КМ.

4 Закључци

Из проведених ревизионих активности произилазе слиједећи закључци:

1. У Министарству нису успостављене рачуноводствене политике и политике интерне контроле те нису створене претпоставке за потпуну примјену рачуноводствених

начела и рачуноводствених стандарда и функционисање рачуноводственог система и система интерних контрола на начин који омогућава поуздано управљање, располагање, трошење и контролу трошења буџетских средстава.

2. Попис сталних средстава, потраживања, обавеза и новчаних средстава није спроведен у складу са одредбама Закона о рачуноводству и Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем.
3. У рачуноводству Министарства нису правилно приказани приходи и расходи које остварује Министарство те рачуноводство непружа поуздану основу за финансијско извјештавање и израду финансијског извјештаја у форми годишњег обрачуна.
4. Укупно планирана новчана средства у Буџету РС која се односе на Министарство су 4.524.100,00 КМ, а укупни расходи су 3.798.892,68 КМ тј. расходи Министарства су у оквиру планираних новчаних средстава у Буџету РС. Већи расходи од планираних новчаних средстава у Буџету РС утврђени су на буџетској позицији плата за 38.665,69 КМ.
5. Буџетска средства за помоћ буџетима неразвијених општина одобравана су у износу од 100.000,00 КМ и општинама које према Одлуци Народне Скупштине РС о степену развијености општина немају статус неразвијених или изразито неразвијених општина.
6. У процесу набавке сталних средстава Министарство се није у потпуности придржавало услова, правила и процедура прописаних одредбама Закона о набавкама роба и услуга и уступању радова.

5 Препоруке

У складу са утврђеним закључцима препоручује се министру управе и локалне самоуправе:

1. У Министарству успоставити рачуноводствене политике и политике интерне контроле и на тај начин створити претпоставке за потпуну примјену рачуноводствених начела и рачуноводствених стандарда, функционисање рачуноводственог система и система интерне контроле, на начин који ће омогућити поуздано управљање, располагање, трошење и контролу трошења буџетских средстава.
2. Финансијско извјештавање и израду финансијског извјештаја спроводити у складу са одредбама Закона о буџету и Правилника о финансијском извјештавању и годишњем обрачуна буџета како би се обезбједило тачно и транспарентно извјештавање о трошењу буџетских средстава.
3. Попис сталних средстава, потраживања, обавеза и новчаних средстава спроводити у складу са одредбама Закона о рачуноводству и Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем и на тај начин обезбједити да попис у суштинском смислу буде облик надзора и унутрашње контроле.

4. Буџетска средства намјењена за помоћ буџетима неразвијених општина одобравати и усмјеравати намјенски општинама које према Одлуци Народне Скупштине РС степену развијености општина имају статус неразвијене или изразито неразвијене општине.
5. У сарадњи са Министром финансија путем буџетске инспекције као облика интерне контроле остварити увид и контролу над правилним и намјенским трошењем буџетских средстава за помоћ буџетима неразвијених општина од стране општина.

Виши ревизор

Милован Бојић

ПРЕГЛЕД

РАСХОДА МИНИСТАРСТВА УПРАВЕ И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У 2001 ГОДИНИ

Редни број	Назив буџетске позиције	Буџет	Расходи			Плаћено	Обавезе	Индекс
			По рачуноводству	По ревизији	Разлика			
I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX
1.	Плате	284.100	324.167	322.770	-1.397	254.429	68.341	113
2.	Материјални трошкови	990.000	467.797	467.797	0	459.913	7.884	45
3.	Помоћ неразвијеним општинама	2.500.000	180.000	2.295.000	2.115.000	2.091.666	203.334	92
4.	Средства за рад парламентарних странака	450.000	112.500	450.000	337.500	337.500	112.500	100
5.	Средства за штампање републичких, општинских и градских административних такса у свим апоенима	250.000	0	224.765	224.765	224.765	0	90
6.	Средства за рад Дирекције за послове сукцесије бивше СФРЈ	50.000	0	38.564	38.564	38.564	0	77
	Укупно:	4.524.100	1.084.464	3.798.896	2.714.432	3.406.837	392.059	84

ПРЕГЛЕД
АНГАЖОВАЊА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА У МИНИСТАРСТВУ УПРАВЕ И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У 2001 ГОДИНИ

Ред.бр.	Назив буџетске позиције	Буџет	Трансфер средстава из буџета	За финансирање текућих расхода	За фин. расхода ранијих година	Индекс (IV/III)
I	II	III	IV	V	VI	VII
1.	Плате	284.100	323.911	254.429	69.482	114
2.	Материјални Трошкови	990.000	761.122	459.913	44.386	77
3.	Помоћ буџетима неразвијених општина	2.500.000	2.516.666	2.091.666	425.000	101
4.	Средства за рад парламентарних странака	450.000	337.500	337.500	0	75
5.	Средства за штампање републичких, општинских и градских административних такса у свим апоенима	250.000	224.765	224.765	0	90
6.	Средства за рад Дирекције за послове сукцесије бивше СФРЈ	50.000	38.564	38.564	0	77
	Укупно:	4.524.100	4.202.528	3.406.837	538.868	93

Више трансферисана новчана средства и новчана средства по основу властитих прихода враћена су 31.12.2001 године у износу од 337.128 КМ на јединствен рачун трезора.

УПОРЕДНИ ПРЕГЛЕД
ОБАВЕЗА ИЗ 2000 И 2001 ГОДИНЕ

Ред. Бр.	Назив буџетске позиције	Обавезе из 2001 године	Обавезе из 2000- те године	Исплаћене обавезе из 2000-те године	Неплаћене обавезе из 2000-те године	Укупно пренесене обавезе у 2002 годину
I	II	III	IV	V	VI	VII
1.	Плате	68.341	69.482	69.482	0	68.341
2.	Материјални трошкови	7.884	47.010	44.386	2.624	10.508
3.	Помоћ буџетима неразвијених општина	203.334	425.000	425.000	0	203.334
4.	Средства за рад парламентарних странака	112.500	0	0	0	112.500
	Укупно:	392.059	541.492	538.868	2.624	394.683